

Lõbus lugu ja suurepärane ballett

Täna õhtul esietendub Estonia Teatris kuulsa taani koreograafi August Bournonville'i vodevillballett "Konservatoorium". Lavastaja Kennet Oberly. Muusikaline juht ja dirigent Norman Illis Reintamm. Kunstnik Eldor Renter.

"Konservatoorium" esietendus Taani Kuninglikus Teatris 1849. aastal ja seda peetakse Bournonville'i autobiograafiliseks teoseks, mis kujutab autori enda noorusaastate õpinguid Pariisis 1820. aastatel. Ballett on koomilise žanri särav meistriteos, mida saatis suur publikumenu esimesest etendusest peale ligi 90 aastat. Balleti on taastanud ja lavastanud Iowa Balletiteatrile Kennet Oberly, kes on tuntud taani klassikalise balletipärandi rekonstrueerijana. Bournonville'i lavastustest on Oberly rekonstrueerinud veel "Sülfiidi", "Peo Albanos" ja "Armastuse muinasjutu", viimase kaks aastat tagasi Estonia Teatris.

Kennet Oberly on sündinud 1957. aastal USA-s on töötanud tantsijana Stuttgartis, Houstonis, Kopenhaagenis, Iowas koos selliste koreograafidega nagu John Cranco, Maurice Béjart jpt. Lavastanud 20 balleti ringis. Viimasel kahel aastal töötanud pedagoogi ja koreograafina USA-s Wolcotti Balletikoolis Vermontis. Ta ütleb:

"Konservatoorium" on väga ebatavaline teos, tüüpiline vodevill, kus põhirõhk on koomikal. Kõigel toimival ei olegi alati suurt tähendust või sügavat mõtet. See on lihtsalt üks tore lugu, milles saab palju nalja, on hulganisti segadust ja õnnelik lõpp. Balleti tegevus toimub 1820. aastatel ühes Pariisi balletikoolis. Kõik saab alguse ajalehte pandud kos-

jakuulutusest. Balletikooli direktor härra Dufour otsib endale rikast ja ilusat naist. Samal ajal on ta silma heitnud ka oma majapidajanna mamsel Bonjour'le, kes hellitab ise abielumislõotusi. Tantsukooli õpilastele teeb lugu palju nalja. II vaatuses riietuvad kõik võimalikeks abikaasa-kandidaatideks, kes tulevad maad kuulama ja vanahärraga kura-meerima. Mänguga liitub ka kooli ballettmeister, noor mees, kes riietub samuti naiseks ning kelle härra Dufour lõpuks välja valib ja kellele abieluettepaneku teeb.

Balletis on veel teinegi liin: vaene perekond püüab oma andekat tüdruku balletikooli sokutada ja mitmel viisil õppimiseks raha hankida. Kokku on see kahevaatuseline koomiline vodevill minu arvates väga lõbus lugu ja suurepärane ballett.

Tolle aja inimeste probleemid olid küll natukene teistsugused, siiski võib tänapäevalgi samasuguseid lugusid juhtuda. Ka praegu on ajalehtedes hulgaliselt kuulutusi, nüüd ei otsita mitte naist, vaid lihtsalt partnerit: "Noor mees, 23-aastane, otsib 18 kuni 25 aastast kaaslast, kes armastab lõbustusi, jalutamist rannal ja loeb meelsasti. Soovitavalt mitte-suitsetav." Need kuulutused ei üllata kedagi.

Taanis saatis balletti algusest peale tohutu menu. Aastate jooksul lavastus muidugi muutus ja 1934. aastal, kui see repertuaarist maha võeti, ei olnud originaalkoreograafiast enam palju järele jäänud. Ainult I vaatuse tantsukooli-stseen jäi muutumatuks ja Taani tantsuteatrites on see alati repertuaaris olnud. Ma töötasin läbi tohutul hulgal materjali

ja rekonstrueerisin kogu balleti. See oli ääretult huvitav töö. Ma võrdleksin seda vana ajaloolise maja restaureerimisega. Sa tahad säilitada vana stiili ja kasutada originaalmaterjale, siiski tuleb sul hoone ka moderniseerida, nii et oleks olemas kõik kaasajale vajalik. See on väga peen töö: tuleb teha nii, et nüüdisaegne külg jääks peitu. Nii, et keegi ei teaks, et see seal tegelikult olemas on. Niisuguseks tegin ma ka Bournonville'i balleti. Viisin selle tänapäeva tasemele, ainult vaataja seda otseselt ei näe. See teeb vaid loo selgemaks. Olen kindel, et Bournonville oleks teinud sedasama, kui ta elus oleks olnud. See äratav vana balleti uuesti ellu.

Te töötate kunstnik Eldor Renteriga.

Jah. Eldor Renter on fantastiline kunstnik, ta oskab näha seoseid ja luua lavastuse ühtse terviku. Ilma temata ei oleks mul vajalikku inspiratsiooni. Ma ütleksin, et tema tegi ka "Armastuse muinasjutu" kaks aastat tagasi. Tema suurepärase lavakujundus andis mulle tookord inspiratsiooni ja enesekindlust. Sellepärast olen ma üliõnnelik, et saame ka seekord koos töötada. Eldor Renteril on "Konservatooriumile" väga unikaalne kujunduslik kontseptsioon. Ta on saanud kõik oma ideed tolle aja lehtede illustreerimistest. See on tõepoolest huvitav. Ma arvan, et meie hea ja tõhus koostöö eelmise Bournonville'i balleti "Armastuse muinasjutt" lavaletoomisel annab mulle enesekindlust öelda, et ka see lavastus tuleb hea ja huvitav.